

Ook in Vietnam moet het anders met de landbouw

De redactie ontving een artikel van Ad Spijkers. Hij is expert op het gebied van landbouwwontwikkeling in plattelandsgebieden en heeft dertig jaar gewerkt voor de FAO, de Voedsel en Landbouworganisatie van de VN. In die periode werkte hij vijf jaar in Vietnam. Het artikel werd in juli van dit jaar gepubliceerd in een digitale Nieuwsbrief over milieuvriendelijke landbouw van het Vietnamese Ministerie van Informatie. Het artikel werd geschreven door vier auteurs, waaronder Ad Spijkers, allen zeer deskundig op dit thema. Twee van hen hebben een Vietnamese achtergrond en ook politieke en bestuurlijke ervaring in hun land. Het artikel schetst op macroniveau goed de achtergrond van het MCNV-project in deze nieuwsbrief en lijkt ons daarom interessant voor de donateurs. Wij bewerkten het tot een korte versie voor onze nieuwsbrief.

Vietnam viert dit jaar de 50e verjaardag van het eind van de oorlog en de hereniging van het land in 1975. De ontwikkeling van de landbouw in de afgelopen 50 jaar is een voorbeeld van de veerkracht en het ontwikkelingsvermogen van het land. Na tientallen jaren oorlog was de economie van Vietnam, die vooral op de landbouw steunde, zwaar beschadigd. Daarna hield het Amerikaans embargo het land tot 1994 in een wurggreep. In die periode viel ook belangrijke steun weg als gevolg van het einde van de Sovjet-Unie (tot dan een belangrijke bondgenoot) in 1991. Om de ontwikkeling na de oorlog te bevorderen, heeft Vietnam een centraal geleide economie opgezet. Maar ondanks grote inspanningen om de voedselproductie te verhogen stagneerde de landbouwwontwikkeling en de voedselproductie was onvoldoende om aan de nationale vraag te voldoen. Voedseltekorten dwongen Vietnam om jaarlijks 1 à 2 miljoen ton graan te importeren, de armoede op het platteland was groot.

Het keerpunt kwam in 1986 met de economische hervorming, de Doi Moi. De landbouw veranderde van een centraal gepland en door de staat gecontroleerd systeem in een meer liberale, marktgerichte sector. Dit stimuleerde boeren in hun aanpak en leidde tot een sterke groei van productiviteit, 3,5% jaarlijks van 1986 tot 2023. De opbrengst van veel belangrijke landbouwproducten steeg, in sommige gevallen tot tien keer zo veel. De agrarische export steeg sterk en ging gepaard met de ambitie om tegen 2030 tot de top 10 van wereldwijde voedselproducenten te behoren. Op slechts 4 miljoen hectare produceert Vietnam nu jaarlijks voldoende rijst om de op twee

na grootste rijstexporteur ter wereld te zijn. De geschetste ontwikkeling van de landbouw werd gestimuleerd door diverse factoren. Ten eerste door een mix van beleid en wetenschap. Het Doi Moi-beleid stimuleerde boeren en landbouwbedrijven in hun werk, terwijl investeringen in technologie kennis opleverden: meer dan 90% van de boeren gebruikt tegenwoordig verbeterde gewasvariëteiten, die goed bestand zijn tegen droogte en plagen. Een tweede factor was het Vietnamese lidmaatschap van de Wereldhandelsorganisatie sinds 2007 en 17 vrijhandelsovereenkomsten. Dit opende markten, creëerde banen en hielp om 30 miljoen mensen uit de armoede te bevrijden. Ondersteuning van internationale partners zoals de FAO (de Voedsel en Landbouworganisatie van de VN) versterkte de capaciteiten van Vietnam. Aan de geschetste ontwikkeling van de agrarische sector van Vietnam zit ook een keerzijde. Intensivering van landbouw en veeteelt vraagt om kostbare investeringen die alleen door grotere agrarische bedrijven kunnen worden opgebracht. Kleinere bedrijven raken achterop in ontwikkeling en inkomsten. Het gemiddeld inkomen van de plattelandsbevolking - in 2023 170 US-dollar per hoofd van de bevolking per maand - blijft achter bij dat in stedelijke gebieden. Dit leidt ertoe dat mensen op het platteland het boerenbestaan achter zich laten en (vooral jongeren) naar de stad trekken. De sector is sterk afhankelijk geworden van fossiele grondstoffen. Dat leidt tot een hogere uitstoot van broeikasgassen vanuit land- en tuinbouw in kassen. Chemische producten als kunstmest en pesticiden brengen de voedselveiligheid in gevaar, leiden tot verarming van de grond en de biodiversiteit. De Vietnamese regering heeft in 2022 een

strategie voor 'Groene Groei' uitgezet voor de komende decennia, een verandering van het landbouw- en voedselsysteem op basis van agro-ecologische uitgangspunten. De intensivering van landbouw en voedselproductie moet zodanig plaats vinden dat het milieu beschermd wordt, de weerbaarheid tegen overvloedige regen en droogteperiodes versterkt wordt en voedselveiligheid verbeterd wordt met toegang tot gezonde voeding voor iedereen. Zo zou het mogelijk moeten zijn de landbouwopbrengst in een tijd van klimaatverandering te behouden met behoud van de biodiversiteit, de gezondheid van de bodem en een goede opbrengst voor de boer. ◀

Bron: <https://van.nongnghiepmoitrung.vn/raising-the-bar-on-vietnams-agriculture-1975-2025-and-beyond-d760599.html?gidzl=>

Colofon

In het magazine legt MCNV verantwoording af over de gelden en inspanningen besteed aan verbetering van de levensomstandigheden van gemarginaliseerde bevolkingsgroepen in Vietnam en Laos en geeft informatie over recente ontwikkelingen in beide landen.

Giften
(ING) NL16 INGB 0001090400
(Triodos) NL90 TRIO 0338 5367 60
RSIN 002856475

Redactie
Willem Eikelboom, Tom Fluitsma, Ab Stokvis,
Karin Vlug

Eindredactie
Karin Vlug

Ontwerp en opmaak
Dettline, Amsterdam

Postadres
H.J.E. Wenkebachweg 123
1096 AM Amsterdam
telefoon 020 627 04 11
e-mail: info@mcnv.nl
www.mcnv.org

Onze vraag aan jullie

Voor een nieuw programma in de provincie Quang Tri vraag ik in deze nieuwsbrief jullie aandacht.

Het is nog altijd hard nodig om de mensen die wonen in de ver afgelegen gebieden te steunen en ervoor te zorgen dat het inkomen van 300 meest arme huishoudens uit de armoedespiraal komen. Dat is een flinke uitdaging, maar dankzij onze ervaring en lessen die we hebben geleerd met een vergelijkbaar programma in de provincies Quang Tri en Phu Yen (PROSPER en BIJPO-programma) kunnen we vol vertrouwen starten met dit nieuwe programma, begin 2026.

Omdat wij, samen met alle partners en de boeren zelf, alle voorbereidingen willen treffen om in januari 2026 van start te gaan, doe ik een beroep op jullie trouwe steun. Het is een prachtig programma, gebaseerd op alle ervaring die MCNV heeft opgedaan. Je zou kunnen zeggen een vertrouwd programma in een nieuw jasje! ◀

Alvast veel dank voor de (extra) gift.
Lieve groeten, Karin Vlug

Donateurs bijeenkomst

Donateurs bijeenkomst op zondagmiddag 2 november 2025

Het duurt nog even, maar zet deze datum alvast in de agenda.

Afternoon Tea in Vietnamese en Laotiaanse sfeer

Tijdens de bijeenkomst presenteren we onze toekomstplannen én vertellen we over de lopende projecten in Vietnam en Laos. Uiteraard is er ook een mooie fotopresentatie. En dat alles onder het genot van lekkernijen die zijn gebaseerd op een combinatie van 'Oost & West' en speciale theesoorten afkomstig uit Vietnam en Laos.

zondag 2 november

Tijd: 14.00 – 17.00 uur
Plaats: Roeivereniging Poseidon, Jan Vroegopsingel 4, 1096 CNA Amsterdam
OV: Tram 4, bus 62, halte Victorieplein of Metro 51, 53, 54 halte Spaklerweg, (In alle gevallen nog een 15 min. lopen).

R.s.v.p vóór 12 oktober, per mail (info@mcnv.nl) of telefonisch (020-6270411)

Stand van zaken USAID

logopedie- en ergotherapie programma hervat

Beste allemaal, ik ben blij om jullie een positieve update te kunnen geven over de status van onze twee revalidatieprogramma's -Logopedie en Ergotherapie- die door USAID financieel ondersteund worden.

Nadat de financiering abrupt gestopt was begin dit jaar, zijn sinds begin juli beide programma's volledig hervat na enkele maanden wachten op bericht van de Amerikaanse buitenlandse hulp. Reden van de hervatting is gelegen in de oorlogswetgeving waarbij de VS verplichtingen hebben ten opzichte van de aangerichte schade in Vietnam.

Vrijwel alle medewerkers van beide programma's zijn weer aan het werk. Enkeligen hebben in de periode van de stopzetting een andere baan gevonden. ◀

Pham Dung, directeur MCNV-Vietnam

zomeractie 2025

Een gezonde start voor kinderen in Sepone en Phin

Eind juni hebben wij in de nieuwsbrief aandacht besteed aan de kinderen in Sepone en Phin, om ze extra te kunnen steunen met schoon water, medische zorg, voedzaam eten en de aanleg van moestuintjes en vijvers dichtbij huis. Er is weer gul gegeven en daar zijn wij superblij mee.

Tot nu toe heeft de actie een totaalbedrag opgeleverd van 15.000 euro. Heel veel dank aan jullie allen! ◀

onderscheiding

Pham Dung, directeur MCNV-Vietnam

Op 2 september heeft MCNV -uit handen van de premier van Vietnam- een onderscheiding ontvangen als blijk van waardering voor de 'geweldige bijdrage tijdens én na de oorlog, aan alle ontwikkelingen en hulp'. ◀

Duurzaam bestaan voor 300 arme boeren in de gemeente Huong Phung en Huong Lap

VERBETERING VAN DE LEVENSTANDAARD: een vertrouwd MCNV-programma in een nieuw jasje

opbrengst droge rijst

MCNV hoort wel niet tot de grote spelers op het gebied van economische ontwikkeling, maar wij hebben wel veel ervaring opgedaan met het verbeteren van voedselzekerheid en levensonderhoud van arme en kwetsbare bevolkingsgroepen in Vietnam en Laos. In de komende jaren is er op dat gebied nog steeds een rol weggelegd voor MCNV, de resultaten kunnen tegelijkertijd regionale verschillen en de groeiende kloof tussen stedelijke en landelijke gebieden verkleinen. Vooral in de ver afgelegen gebieden waar MCNV werkt, blijft de economische ontwikkeling sterk achter en is externe hulp nog steeds hard nodig.

Gebrek aan kapitaal, kennis en vaardigheden

Duurzame productie en toegang tot de markt blijven de grootste opgaven voor deze kleine boeren. De Vietnamese overheid heeft een nationaal programma tegen honger en armoede onder etnische minderheden uitgerold, gericht op plattelandsontwikkeling. Maar dat gaat vooral over verbetering van de infrastructuur zoals gezondheidsposten, wegen, elektriciteit en scholen. Er zijn middelen beschikbaar voor ondersteuning van beroepsopleidingen en

leningen voor arme mensen, maar de resultaten zijn beperkt. Effectief gebruik daarvan vereist kennis en vaardigheden waar het de boeren aan ontbreekt.

De boeren in de gemeente waar wij ons op willen richten leven voornamelijk van landbouwproductie, meestal cassave, koffie en enkele andere handelsgewassen zoals gember, kurkuma en peper. Maar er zijn problemen te over. Klimaatverandering brengt onvoorspelbare weerspatronen die leiden tot oogstschade door gebrek of juist een teveel aan water. Bovendien beïnvloedt de schommeling van de grondstoffenprijzen hun inkomensstabiliteit. Ongeschikte landbouwtechnieken, slechte toegang tot financiering, schommelingen in de marktprijzen en oneerlijke concurrentie zijn de belangrijkste oorzaken van een lage opbrengst en slechte kwaliteit van hun landbouwproducten. Onvoldoende inkomsten leiden tot armoede en een kwetsbare gezondheid van vooral jonge kinderen en zwangere vrouwen en dat blijkt een hardnekkig probleem.

Het verbeteren van het inkomen van 300 huishoudens door een inkomensstijging van 20% ten opzichte van de huidige situatie

Nieuw 3-jarig programma in Quang Tri

De komende drie jaar (2026-2028) gaan we ons intensief richten op arme huishoudens uit etnische minderheidsgroepen in de provincie Quang Tri en hen ondersteunen met een nieuw programma. De provincie Quang Tri is geselecteerd omdat het een van de armste provincies van het land is en van oudsher een MCNV werkgebied is.

In Quang Tri zijn er kansen voor agrarische en niet-agrarische productie voor huishoudens die in de buurt van het bos wonen. Daarnaast hebben bosproducten die niet van hout zijn (NTFP-Non Timber Forest Products) zoals bamboe, rotan, tungzaad, zaden van acacia, zeepbessen, bijenhoning en medicinale kruiden een hoge economische waarde, en zouden deze door de lokale bevolking effectiever gebruikt kunnen worden om meer inkomsten te genereren. Naast de NTFP's uit het bos zorgen specifieke landbouwactiviteiten in plattelandsgebieden, zoals veeteelt, pluimveehouderij, bananenplantages en de half-verwerking van bamboescheuten, ook voor werkgelegenheid en inkomen.

Sinds juli 2025 is het districtsniveau in alle Vietnamese provincies opgeheven. Het lokale bestuursstelsel bestaat nu uit twee niveaus: provinciaal en gemeentelijk bestuur.

Het project zal worden uitgevoerd in twee bergachtige grensgemeenten van de provincie Quang Tri, Huong Phung en Huong Lap. Beide gemeenten zijn geselecteerd omdat het zeer moeilijk bereikbare gebieden zijn voor economische en sociale ontwikkeling. Daarnaast was dit het gebied waar MCNV van 2019 tot 2022 het PROSPER-project (bosbouw project over het behoud, beschermen en goed gebruik maken van het bos) implementeerde.

De twee gemeenten zijn onlangs samengevoegd uit vijf kleinere gemeenten als gevolg van de herstructurering van het politieke en administratieve systeem in Vietnam. De twee gemeenten bestaan in totaal uit 33 dorpen met 15.762 inwoners

Onze vraag aan u

In dit programma biedt MCNV een strategie met een breed scala aan agrarische en niet-agrarische productie-activiteiten om huishoudens in de gemeente Huong Phung en Huong Lap individueel, maar ook collectief te helpen hun bestaan en levensonderhoud te verbeteren.

Doel van het programma is het verbeteren van het inkomen van 300 huishoudens door een inkomensstijging van 20% ten opzichte van de huidige situatie. Dat is een flinke uitdaging, maar dankzij onze ervaring en lessen die we hebben geleerd met een vergelijkbaar programma in de provincies Quang Tri en Phu Yen (PROSPER en BIJPO-programma) kunnen we vol vertrouwen starten met dit nieuwe programma.

Omdat wij, samen met alle partners en de boeren zelf, alle voorbereidingen willen treffen om in januari 2026 van start te gaan, doe ik een beroep op jullie trouwe steun. Het is een prachtig programma, gebaseerd op alle ervaring die MCNV heeft opgedaan. Je zou kunnen zeggen een vertrouwd programma in een nieuw jasje!

Bij voorbaat veel dank voor u (extra gift)

Lieve groeten, Karin Vlug